

Methodieken en werkvormen

Teamleiders - "Taken en verantwoordelijkheden"

Maker: Scouting Nederland (Commissie Trainingen en Vorming)
Functie: N.v.t.
Datum van productie: 3 februari 2015, aangepast in oktober 2023

Leeftijd: Alle leeftijden
Duur: 45 minuten
Groepsgrootte: N.v.t.
Locatie: Binnen

Korte inhoud:

Het doel van dit spel is het in beeld brengen van de taken van een teamleider en die te plaatsen naast de taken die de verantwoordelijkheid zijn van het gehele team. Dit spel wordt in subgroepen van twee tot vier personen gespeeld.

Dit is geen officieel document van Scouting Nederland, maar is door Scouting Nederland geselecteerd omdat het een goed voorbeeld is van hoe je zelf met dit onderwerp aan de slag kunt gaan. Hierdoor kan het zijn dat sommige onderdelen van dit document niet geheel overeenkomen met wat Scouting Nederland normaal communiceert.

Taken en verantwoordelijkheden

Variant 1

Het doel van dit spel is het in beeld brengen van de taken van een teamleider en dit te plaatsen naast de taken die de verantwoordelijkheid zijn van het gehele team. Dit spel wordt in subgroepen van twee tot vier personen gespeeld.

In de ruimte hangen zeven flap-overvellen met de verschillende verantwoordelijkheidsgebieden. De subgroepen krijgen allemaal een (half) blokje met Post-it blaadjes. Per blaadje schrijven ze een taak op die het leidingteam vervult (of hoort te vervullen) binnen de verschillende verantwoordelijkheidsgebieden van de flap. Zij schrijven dus minimaal zeven taken op. De trainer kan van tevoren de punten uit het huishoudelijk reglement van Scouting Nederland voorlezen om de deelnemers een beetje een idee te geven waar het over gaat. Enkele voorbeelden zijn:

- * Naar de kinderen: Orde bewaren wanneer er iets uitgelegd moet worden.
Nieuwe leuke programma's bedenken.
- * Naar de ouders: Bellen als een kind een paar keer niet geweest is.
Een ouderavond organiseren.
- * Naar het leidingteam: Een vergadering beleggen.
Financiën bijhouden.
- * Naar de groep: Meehelpen organiseren bij groepsactiviteiten.
Deelnemen aan de groepsraad.
- * Naar Scouting Nederland: Deelnemen aan extra trainingen.
Meedoen met regioactiviteiten.
- * Naar de omgeving: Zorgen dat de kinderen niet in voortuintjes lopen.
Excursies organiseren naar bijvoorbeeld de brandweer.
- * Naar jezelf: Op tijd 'nee' zeggen.
Conflicten uitpraten.

Als elke groep een aantal Post-it blaadjes heeft geplakt (minimaal één per flap-overvel), zet dan twee horizontale lijnen om ieder flap-overvel in drie gelijke stukken te verdelen. Boven de eerste lijn komen de taken van de teamleider te staan en onder de tweede lijn die van het gehele team. Ieder Post-itje wordt nu opnieuw boven- of onderin geplakt, afhankelijk van de voor- en tegenargumenten van de groep deelnemers. De trainer dient er hierbij op te letten dat de discussie niet verzandt in een gesprek over wat wel of niet onder de verantwoordelijkheid van leiding bij Scouting valt, maar gespitst blijft op de verantwoordelijkheden van de teamleider tegenover die van het gehele team. Wanneer de groep het niet eens kan worden over bepaalde verantwoordelijkheden, plak die dan tussen de twee lijnen in (het 'grijze gebied'). Dit zijn voor deelnemers interessante punt om over na te denken, omdat daarover dus ook misverstanden kunnen bestaan binnen het eigen leidingteam.

Als een taak de verantwoordelijkheid van het hele team blijkt te zijn, probeer dan na te gaan of de teamleider niet de verantwoordelijkheid voor de sub-taak heeft. Bijvoorbeeld: het hele team hoort een ouderavond te organiseren, maar de teamleider hoort daarbinnen een praatje voor de ouders te houden. Schrijf in dat geval een nieuw Post-itje en plak die er alsnog bij.

Het is onmogelijk om een volledige lijst met verantwoordelijkheden van het leidingteam te maken. Maar de belangrijkste worden hieronder opgesomd om te gebruiken tijdens de nabespreking.

Naar de kinderen:

- Zorg dat je de jeugdleden leert kennen en heb belangstelling voor ze.
- Moedig ze aan en geef ze de kans zich te ontwikkelen.
- Bied de jeugdleden een leuk, afwisselend programma.
- Bereid de jeugdleden voor op hun installatie en de volgende speltak waar ze naartoe gaan.
- Zorg dat je binnen het team genoeg vaardigheden hebt (bijvoorbeeld spelen, zingen, EHBO).

Naar de ouders:

- Geef voldoende informatie over hun kinderen.
- Geef informatie over het spel dat er gespeeld wordt en probeer ouders daarbij te betrekken.
- Zorg voor regelmatige contactmomenten met de ouders (informatieavonden, ouderbezoeken).
- Probeer erachter te komen wat de ouders van Scouting verwachten.

Naar het leidingteam:

- Geef elkaar de ruimte eigen ideeën te spuien.
- Verdeel de taken goed en trek niet alles naar je toe.
- Zorg voor tijdige aanvulling en werk nieuwe leiding in.
- Werk samen aan een goede teamgeest.

Naar de groep:

- Kom de afspraken na die in de groep gemaakt worden.
- Ga regelmatig naar het groepsoverleg en neem actief deel aan groepsactiviteiten.
- Zorg voor een goede representatie naar buiten toe.
- Zorg voor een goed beheer van financiën, het materiaal en het pand.

Naar Scouting Nederland:

- Onderschrijf de doelstellingen (en ken ze dus ook).
- Blijf op de hoogte van het landelijk spelaanbod.
- Wees representatief voor Scouting (let dus op wat je doet wanneer je in Scoutfit bent).

Naar de omgeving:

- Zorg dat jouw groep betrokken is bij maatschappelijke problemen; houd eens een collecte voor iets anders dan je eigen groep.
- Ga eens op excursie bij een maatschappelijke instelling (bijvoorbeeld een asielzoekerscentrum).

Naar jezelf:

- Steek niet te veel tijd in Scouting; werk jezelf niet over de kop.
- Blijf achter de programma's staan die jullie draaien.
- Blijf je prettig voelen in je groep.
- Volg trainingen om bij te blijven.

Variant 2

De deelnemers plakken drie groene stickers op taken, waarvan zij vinden dat zij daar nu al goed in zijn en drie rode stickers op taken waar nog aan 'gesleuteld' moet worden.

Als alle blaadjes met taken over de verantwoordelijkheidsgebieden verdeeld zijn, laat je zien welke taken er volgens Scouting Nederland aan een teamleider toebehoren:

1. Een coördinerende functie.
2. Het gezicht naar buiten.

De verschillen tussen de mening van de deelnemers en Scouting Nederland worden besproken (vaak erg grote verschillen, omdat er nog steeds teamleiders zijn die bijvoorbeeld denken dat zij toch echt de brieven moeten schrijven).

Extra informatie

Op de website van Scouting Nederland zijn twee zaken te vinden, die oorspronkelijk gemaakt zijn voor groepsbesturen, maar die ook zeker door teamleiders gebruikt kunnen worden.

Als eerste is er de handleiding *Behoud en werving vrijwilligers*, waarin een aantal facetten beschreven wordt over wat je kunt doen om je vrijwilligersbestand op peil te houden. Daar staan leuke tips in, die je ook als teamleider kunt gebruiken.

Daarnaast is er de Scoutingblokkendoos. Dit is een werkvorm om na te denken over het verdelen van taken binnen een Scoutinggroep en deze blokkendoos is gemaakt voor groepsbesturen. Veel van de taken die een groep moet uitvoeren, worden (zij het op een ander schaalniveau) ook uitgevoerd door een leidingteam: contacten met andere speltakken, financiën, inwerken nieuwe leiding, ouders, materiaal, groepsraad, kwaliteit van het spel, gegevensbeheer, etc.

Met een beetje aanpassing is deze methodiek goed te gebruiken om in je leidingteam eens na te denken over de taakverdeling.